

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 10.07.2026**

Озима пшениця – повна стиглість, збирання.

Озимий ячмінь – збирання.

Озимий ріпак – повна стиглість, збирання.

Ярий ячмінь – повна стиглість.

Горох – дозрівання стручків.

Соняшник – поява суцвіть, початок цвітіння.

Кукурудза – викидання волоті, на більш розвинених посівах відмічалось цвітіння волоті та качана.

Картопля – дозрівання.

Овочеві (присадибна ділянка): огірок (посівні) – цвітіння, збір; капуста – технічна стиглість; томати (розсадні) – технічна стиглість.

Плодові дерева: – досягання плодів.

Виноград – плодоутворення.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді на Херсонщині утримувалася переважно суха погода з мінливою хмарністю та поступовим зниженням денної температури. 8 липня погодні умови різко змінилися через переміщення циклону. Почалися короткочасні дощі, грози та місцями град із поривами вітру до 15–20 м/с.

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до 36–37° тепла.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +11–12° тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +60–66°, в нічні години охолоджувалась до +12–14°.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +28°.

Вітер переважав північно-західного напрямку з переходом на південно-західний. Максимальна його швидкість досягала 15–20 м/с.

Поєднання високих температур повітря та ґрунту, суховіїв та низької вологості негативно позначилось на розвитку пізніх культур та впливало на виникнення та поширення повітряно-ґрунтової посухи. Вологозабезпечення посівів знизилось до незадовільних показників.

Дощова, прохолодна погода у другій половині тижня незначно покращила вологозабезпечення ґрунту, оскільки опади мали локальний зливовий характер.

Багатоїдні шкідники

У місцях резервації (неорні землі, балки, узбіччя доріг) триває живлення личинок **нестадних видів саранових**. Їх середня чисельність становить 1,0–5,0 екз./м² максимально 10 екз./м². За видовим складом переважають: кобилки блакитнокрила, темнокрила, чорносмугаста, хрестовичка мала. Заселено 100% обстежених площ місць резервації. За віковим складом переважають личинки

IV - V віків. До 40% нестадних саранових за даними моніторингу вже окрилились.

Стадні види саранових (*італійський прус та перелітна сарана*) відмічають за середньої чисельності 0,5-3,0 екз/м². Спостерігається до 70% окриплених саранчуків.

На даний час, на території Нововоронцовської селищної територіальної громади Бериславського району Херсонської області, де було виявлено осередок підвищеної чисельності саранових триває моніторинг земельних угідь, з метою недопущення розповсюдження шкідника. Нових осередків поширення сарани перелітної не виявлено, подекуди місцями на оброблених ділянках ще спостерігається наявність шкідника за чисельністю 1-3 екз./м².

На неугіддях з квітучою рослинністю, узбіччях доріг, в крайових смугах просапних, овочевих та багаторічних травах продовжується слабкий літ, яйцекладка II покоління *лучного метелика*. Чисельність метеликів складає від 1 до 2 екземплярів на 10 кроків. За сприятливих умов (температура повітря 25°C, наявність опадів, роси, достатня кількість нектароносною рослинності) можливе утворення осередків високої чисельності і шкідливості гусениць II покоління.

Гусениці *озимої совки* I покоління старших продовжують шкодити посівам просапних та овочевих культур, особливо у приватному секторі. Заселено 40% площ овочів, 20% площ соняшника, за середньої чисельності 0,5-0,7 гус./м², максимально 2 екз/м². Пошкоджено у середньому 3-5% рослин.

Гусениці *листогризучих совок – капустиної, совки – гамми, бавовникової, помідорної, люцернової* та інших продовжують харчування у першу чергу на неугіддях та у посівах *просапних, овочевих культур*. Гусеницями різних віків заселено до 32% обстежуваних площ, пошкоджено від 3% до 5% рослин, середня чисельність складає 0,5-1,0 екз/м² максимум 2,0 екз/м².

Розпочинається поодинокий літ листогризучих совок другого покоління.

Триває літ метеликів, яйцекладка, відродження та харчування гусениць *стеблового (кукурудзяного) метелика..* Заселено 25% обстежених площ, середня чисельність імаго 1-2 екз. на світло пастку за ніч, заселеність рослин кукурудзи яйцекладками становить 5-23% з чисельністю 2-15 яєць на кожну, чисельність гусениць становить 0,2-0,5 екз./рослину, максимум 1,0 екз./рослину при заселенні 1-2% рослин, максимально 3% рослин.

Шкідники та хвороби зернових колосових

У звітному періоді на незібраних площах озимої пшениці та в місцях складання зерна продовжувалося дохарчовування молодих окриплених *клопів-шкідливої черепашки*. За віковим складом личинки V віку становлять 65%, молоді клопи – 35%.

Септоріозом колосу уражено 10% обстежених площ посіву озимої пшениці та 15% озимого ячменю, у середньому - 1% колосків, максимально – 2%. Розвиток хвороби – 1%.

Альтернаріозом колосу уражено 10% площ та у середньому - 1,5% колосків, розвиток хвороби – 1%.

Шкідники кукурудзи

Смугастими блішками заселено до 50% площ, у середньому - 2% рослин за середньої чисельності 1,0 екз./м².

Попелиць виявлено на 25% обстежених площ посівів кукурудзи, заселено 2% рослин, середня чисельність – 2 екз./роsl., максимально – 1 колонія.

Гусениць ***бавовникової совки*** виявлено на 15% обстеженої площі кукурудзи, середня чисельність склала 0,7 гус./рослину, заселено в середньому 2% рослин.

Також виявлено живлення гусениць ***стеблового кукурудзяного метелика***, шкідником заселено 25% обстеженої площі, заселено в середньому 2% рослин. Чисельність личинки склала 0,8 екз./рослину.

Шкідники та хвороби соняшнику

На рослинах соняшнику, за чисельності 1 колонія на гектар, продовжують шкодити ***геліхризіві попелиці***, якими заселено та пошкоджено від 5% до 10% рослин, на 35% обстежуваних площ.

Павутинний кліщ. Заселено 10% площ посівів та 2% рослин соняшнику, за середньої чисельності 3 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику ***тютюновими трипсами***, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на рослину при заселенні 5% рослин, 25% площ.

Гусеницями ***соняшникової вогнівки*** 1-2 віку заселено до 6% обстежених площ, заселено до 4% рослин, середня чисельність 0,6 гусінь на рослину, максимально 1,0 гус./рослину.

Несправжньою борошнистою росою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

Шкідники та хвороби овочевих культур

Живлення шкідника літньої генерації продовжується на всіх рослинах родини пасльонових. Найбільша чисельність жуків літнього покоління виявлена на пізній картоплі до 2 жуків на рослину, яйцекладок до 2 на рослину, личинок другого покоління від 2,0 до 5,0 екз. на рослину. Шкідником заселено 100% площ, до 35% рослин пізньої картоплі. Чисельність шкідника на посівах баклажан (заселено до 10% рослин) жуків – максимально 2 жука на рослину, яйцекладок 1 шт. рослину, личинок 5 шт./рослину.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1-2 колонії на рослину.

Капустяною міллю заселено 1–5% рослин з чисельністю 2–4 гусениць на рослину.

Гусеницями ***капустяного білана та капустяної совки*** першого покоління, заселено до 5% рослин, 35% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/рослину, максимально 2,0 гусениць/рослину.

Білокрилкою заселено до 35% обстежених площ капусти, у середньому – 3% рослин, максимально 5% рослин, за середньої чисельності 5 екз./роsl., максимально – 15 екз./роsl.

На баштанних культурах триває живлення **трипсів** та **попелиць**, середня чисельність 3,0 екз./роslину, максимально до 5,0 екз./роslину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені **звичайним павутинним кліщем**.

Фітофторозом та **альтернаріозом** уражено 15% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Рослини баштанних культур уражені **антракнозом** на 14% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Скрізь у приватному секторі томати за чисельності 0,5-0,7 екз/м² пошкоджують гусениці **совок (городньої, бавовникової, карадрини)**.

Шкідники та хвороби плодів культур

Триває літ, відкладання яєць, відродження гусениць II покоління **яблуневої плодожерки**. Шкідником заселено 50% дерев, в залежності від саду і системи захисту. Чіткої грані між першим і другим поколіннями не відмічено. Гусеницями яблуневої плодожерки пошкоджено 1–5% плодів на деревах із 1 гус./плід. Розпочався літ метеликів **сливової плодожерки** II покоління.

На пізніх сортах вишні триває шкодочинність личинок **вишневої мухи**. Пошкоджені плоди виявлено на 15% дерев. Пошкоджено у середньому 6% плодів, максимально – 12%, із 1 лич./плід, максимально – 2.

Личинками **каліфорнійської щитівки** заселено 36% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому 2% плодів, максимально - 5%.

У плодів садах триває шкодочинність нових поколінь кліщів: червоного плодового, бурого та глодового. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває шкодочинність **попелиць**. **Зеленою яблуневою попелицею** заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. Личинки **вишневої попелиці** шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. **Сливової попелиця** заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Триває живлення личинок **яблуневої листоблішки (медяниці)**. Заселено 10% дерев, пошкоджено у середньому 3% листя, максимально – 6%. Середня чисельність становить 2 лич./лист, максимально – 3.

Розпочалося відродження гусениць **білан жилкуватий**. На звітний період поодиноких гусениць виявлено на 3% дерев, пошкоджено незначний відсоток листя.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошнисту роса на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Парша яблуні. Прояви хвороби виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 4, розвиток хвороби – 2%.

Парша груші. Прояви хвороби виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 2%.

Плодову гниль на черешні виявлено на 10% дерев, у середньому уражено 2% плодів, максимально – 5%. Розвиток хвороби - 3%.

Кокомікозом уражено 4% дерев черешні, у середньому - 3% листя, максимально - 5%. Розвиток хвороби – 2%.

Шкідники та хвороби винограду

В виноградниках продовжують шкодити гусениці ***гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень).***

Виноградний зудень заселив до 20% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Продовжується літ, яйцекладка, відродження та живлення гусениць ***гронової листокрутки*** другого покоління.

У занедбаних та загущених виноградних насадженнях, де не проводились обробки фунгіцидами продовжується ураження рослин **мільдю і оїдіумом.** **Мільдю** уражено 2-5%, максимально 10% кущів, до 10% листків. **Оїдіумом** уражено до 2–5%, подекуди в осередках до 10% кущів, 1–4% листя, 3-5% грон.